

NYHETSBRIV **INDIEN**

Utgivet av *Indianspecialisten EMPATUM*
Engelbrektsgatan 39, 114 32 Stockholm.
Tel 08-411 04 08. E-post: nyhetsbrev@empatum.se
Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl
Hemsida: www.empatum.se

Nr 2 2016

Utkommer 5 gånger per år
Tjugoandra årgången

TIDNINGSOFFENSIV MOT INDIEN

Dagens Nyheter har nyligen publicerat två minst sagt kritiska artiklar om Indien. Den första "Låt inte handelsintressen hindra berättigad kritik" den 12 februari beskriver Indien som ett land där de mänskliga rättigheterna "nedrustas", den religiösa intoleransen ökar, där premiärminister Modi "kväser" oppositionen och inför restriktioner på icke-statliga organisationers rätt att ta emot pengar från utlandet, där kristna och muslimer "tvingas" omvända sig till hinduismen, och hela Indien blir alltmer odemokratiskt och fascistiskt. Det påstås på två ställen i artikeln att dåvarande chefsministern i delstaten Gujarat, nuvarande premiärministern Modi, var direkt delaktig i massakern på muslimer där år 2002.

Exempel på religiös tolerans.

Indien har alltid framhållits som ett exempel på religiös tolerans. Hinduer, kristna, muslimer m.fl. bor ofta i samma områden, deras helgedomar ligger bredvid varandra, och de deltar i varandras festivaler. Samtidigt har det också förekommit motsättningar mellan dem, ofta uppmanade av lokala politiker eller bossar. Detta är ingenting nytt. Det ligger dock aldrig i den sittande regeringens intresse att sådana upplopp äger rum. Lag och ordning är en mycket viktig politisk fråga i Indien, och den dyker alltid upp i valrörelserna.

Omvändelser till hinduismen.

När det gäller "tvångsomvändelser" så menar man oftast "massomvändelser". Dessa två termer blandas ihop, både på engelska och svenska. Massomvändelser är inte heller någonting nytt. De har förekommit ända sedan kristendomen och islam kom till Indien. Dr. Ambedkar, dalitledaren som skrev den indiska grundlagen, ledde massomvändelser till buddhismen. Det nya är att dessa omvändelser nu även sker till hinduismen, och inte från hinduismen. Klagomålen mot massomvändelser kommer alltid från ledare av de religioner som omvändelserna sker från, d.v.s. kristendomen och islam. Några bevis för att tvång, våld eller hot har förekommit i samband med omvändelser har aldrig presenterats. Det har förekommit att politiker har hållit brandtal riktade mot minoriteter. Detta slås alltid upp stort i massmedia och politikern i fråga tvingas i regel att göra avbön. Indien är ett land med över en miljard invånare och en mängd politiker och ledare av olika slag. Det är oundvikligt att en och annan gör olämpliga uttalanden.

Påståendet är befängt.

Påståendet att premiärminister Modi "kväser" oppositionen är befängt. Oppositionen, ledd av Kongresspartiet, har tidvis lamslagit centralparlamentet, oppositionspolitiker skriver artiklar i tidningarna och deltar i TV-debatter där de inte skröder orden. Det ordnas demonstrationer överallt. Detta i stark kontrast till den svenska oppositionen som aktivt hjälper regeringen att sitta kvar.

Då det gäller massakern på muslimer i Gujarat (som orsakades av en massaker på hinduiska pilgrimer ombord på ett tåg, ett numera bortglömt faktum) så var Modi nyttillträdde chefsminister när det hände. Han har beskyllts dels för att aktivt ha uppmanat massakern, dels för att ha varit alltför passiv. Faktum är dock att ingen har kunnat presentera några bevis, och Modi har frikänts såväl i domstol som av en undersökningskommission.

Frivilligorganisationer har fortfarande rätt att ta emot pengar från utlandet, men de måste anmäla detta till en särskild myndighet.

forts. nästa sida

NAMASTE STOCKHOLM

Det årligen återkommande evenemanget Namaste Stockholm äger rum **lördagen den 21 maj**. Det kommer som vanligt att innefatta dans, teater, flera olika sorters mat, föreläsningar, yoga samt turistinformation.

Så kom till Kungsträdgården den 21 maj! Programmen börjar med Yogathon kl 08.30 till 11.00 och fortsätter hela dagen. Missa det inte!

INDIA UNLIMITED

Den årligen återkommande seminarier-serien India Unlimited äger rum den 2 - 3 maj. Seminarierna har titlar som bl.a. Media & India: Round table, Smart Manufacture and Industrial Corridors, Lunch Seminar with Telangana State, Reimagining India, Gender & Diversity. För det kompletta programmet gå in på <http://indiaunlimited.se/2016-program/>

FILMFESTIVAL

Den 3:e Cinema India - den enda indiska filmfestivalen i Skandinavien.

Se 12 indiska filmer på fem olika språk (med engelsk textning) och träffa de ledande indiska filmpersonligheterna Aparna Sen och Ketan Mehta.

Filmfestivalen äger rum på biografen Sture i Stockholm **den 21 - 24 april**.

För mer information se www.cinemaindien.se

MER INFORMATION

om allt detta finns på <http://indiaunlimited.se/2016-program/>

Nyhetsbrevet aviseras till en mottagarlista. Då en adress has studsats tillbaka två gånger i rad stryks den automatiskt. De som ber att bli strukna stryks omedelbart. Sprid gärna kännedom om Nyhetsbrevet.

Indien skildras som ett våldsamt samhälle.

I en andra artikel i DN skriven av professor Ashok Swain i Uppsala, publicerad den 4 mars 2016, skildras Indien som ett våldsamt samhälle. Som exempel nämns dödsmisshandeln av lantbrukaren Mohammad Akhlaq, som enligt uppgift dödades därför att han ätit kokött. Det står inte i vilken delstat detta hände. Lag och ordning liksom polisen sorterar under delstatsregeringarna, och centralregeringen under premiärminister Modi har mycket litet inflytande. "Kyrkor bränns ned. Konvertiter jagas och misshandlas." "Hatet mot kvinnor är ännu utbrett." Indien skildras som om detta vore vardagsmat. Faktum är att våldsbrottsligheten, inklusive våldtäkter, är betydligt lägre i Indien än i Sverige, som har EU:s högsta våldsbrottslighet. En indisk justitieminister skulle aldrig säga att ett bostadsinbrott är en "bagatell".

Slagord till stöd för Pakistan.

I artikeln påstås att Jawaharlal Nehru University (JNU) i Delhi skakades av gripandet av studentledaren Kanhaiya Kumar. Men det skakades minst lika mycket av att en kulturell föreställning förvandlades till en demonstration till förmån för en avrättad terrorist som medverkade i attacken mot centralparlamentet i Delhi år 2001. Uppgifterna går vitt isär, men det påstås att man ropade slagord till stöd för Pakistan, att Kashmir borde avskiljas från Indien och att man viftade med IS-flaggor. Många av studenterna själva har tagit avstånd från demonstrationen, några har sagt att de värsta excesserna gjordes av utomstående som blandade sig med studenterna. Indiska massmedia har behandlat detta dagligen i två veckors tid, och i TV debatterar man huruvida det var rätt eller fel att gripa Kumar, och huruvida polisen överhuvudtaget skulle ha brytt sig om händelsen.

En parallell debatt har startats om yttrandefriheten och dess eventuella gränser. Skall det vara tillåtet att uppmana till splittring av Indien? Eller att propagera för att kasta regeringen och det parlamentariska systemet över ända med våld?

Västanfläkt.

Nationalismen i Indien är en västanfläkt i jämförelse med den i Kina, Japan och många andra länder. Som utlänning slås man av den politiska och kulturella mångfalden, öppenheten, alla demonstrationer och sittstrejker, de arga TV-debatterna som förekommer varje kväll och de kritiska och klartänkta analyser som finns i tidningarna. Samtidigt häpnar man över landets milda reaktioner på provokationer från grannländerna och de militanta upprorsrörelser som finns i östra Indien. Att påstå att Indien håller på att bli fascistiskt är helt befängt.

Stöda vilka studenter?

Som om inte detta vore nog skriver Ashok Swain i en tredje artikel i Uppsala Nya tidning den 6 mars att svenska akademiker måste stöda de indiska studenterna. Men vilka studenter? Som framgår ovan är studenterna vid JNU splittrade.

Artikeln följer samma linje som de två tidigare. Dock blandar han in den tragiska händelsen med en student i Hyderabad som begick självmord därför att han trakasserades p.g.a. att han var Dalit. Dessa två isolerade händelser presenterar professor Swain som "en våg av protester" som sköljer över Indien.

"För att bevara en demokratisk och sekulär grundsyn i Indien, har studenterna gått i spetsen för motståndet mot de fascistiska krafterna." En sanning med modifikation. Studentpolitik i Indien är hårt knuten till politiska partier. Vid ett möte på JNU efter demonstrationerna och Kumars frigivning talade poeten och professorn i engelska Makarand Paranjape och frågade Kumar om han kontrollerat vissa fakta som han framlade vid ett tidigare anförande. Det hade han inte, och det visade sig att Kumar hade fel. Då började Kumar och hans anhängare att skrika och försöka överrösta Paranjape. Men han gav sig inte. Han fortsatte: "Jag är stolt över att höra till ett land där ett möjligt justitiemord (avrättningen av Afzal Guru) orsakar en sådan uppståndelse. Vet ni hur många justitiemord man begick i Stalins Sovjet? Nästa en miljon! Detta jämfört med 34.000 civila avrättningar." Studenterna, ledda av Kumar, buade ännu mer.

Hur angelägna är de?

Men varför drog Paranjape in Stalin i detta? Därför att Kanhaiya Kumar är medlem i Communist Party of India och ordförande i dess studentorganisation All India Student Federation förutom att vara ledare för studentföreningen vid JNU. Frågan är hur angelägna de verkligen är att bevara en demokratisk grundsyn i Indien.

JET AIRWAYS

Det indiska flygbolaget Jet Airways tillkännager att man har bytt "hub" i Europa från Bryssel till Amsterdam. En välkommen nyhet. Förbindelsen från Bromma till Bryssel och bytet där till flyget till Indien fungerade aldrig särskilt bra. Annars är Jet Airways ett utmärkt flygbolag.

Jet Airways tillkännager också att man nu har förbindelser från en mängd städer i Skandinavien. Men kruset är fortfarande att om man vill resa till andra städer än Delhi och Mumbai så måste man byta en andra gång i Indien. Vill man flyga till Kochi i Kerala så slipper man knappast undan att sitta från midnatt till sjutiden på morgonen på en flygplats.

Vill man flyga Stockholm till Kolkata så får man se upp så att man inte tvingas övernatta i Amsterdam! Längre ner på hemsidan finns alternativ där man slipper det.

BUMPANDE TROTJÄNARE LEVER VIDARE

I Nr 4/2014 av Nyhetsbrevet skrev vi om bilmärket Ambassador, som nu har slutat att tillverkas. Men annat är det med motorcykelmärket Enfield. Enfield var från början ett engelskt märke som tillverkades i England och Indien. I England gick företaget i konkurs, men den indiska fabriken fortsatte och därmed är Enfield världens äldsta motorcykelmärke som fortfarande tillverkas. Längre och väl var kundkretsen främst polisen och militären, som behövde en motorcykel som klarade ojämn terräng och var enkel att reparera.

Men år 2000 ville Eicher-koncernen, som äger Royal Enfield, lägga ner produktionen. Motorcyklarna var gammaldags och gick ofta sönder. Men ägarens son, Siddhartha Lal, som själv hade kommit till sitt bröllop på en Royal Enfield istället för den traditionella hästen, övertalade sin far att ge motorcykeln en chans. Siddhartha moderniserade modellen och bytte material i en del komponenter. Detta medförde emellertid att motorns så karaktäristiska ljud - bump-bump-bump - förändrades. Eftersom ljudet var ett starkt försäljningsargument och mycket viktigt för alla anhängare inkallades experter för att återställa det. Så skedde, och Royal Enfield går nu från klarhet till klarhet. Nu är det fyra månaders väntetid för att få sin Royal Enfield levererad.

HUR MÅNGA ÄR FATTIGA?

Vårt referat i förra numret av Nyhetsbrevet från Hans Magnussons föredrag "Demokrati med graderat medborgarskap" skrev vi:

"Det visades också statistik över fattigdomen i Indien. Som så ofta var den rätt spretig, eftersom Hans Magnusson lade ihop statistik från olika källor. Nyhetsbrevets redaktör försökte göra en hastig beräkning medan Powerpointbilderna var uppe, och kom fram till att av Indiens 1,2 miljarder människor är 1,1 miljard "mycket fattiga" eller "fattiga". Då skulle bara hundra miljoner återstå för medelklassen och de rika. Inte särskilt troligt."

Detta har föranlett en kommentar från vännen Magnusson:

"Jag betonade svårigheten att få fram en enhetlig siffra om fattigdomen; siffrorna jag angav varierade mellan 363 miljoner och 836 miljoner (om man nu vill acceptera RS 20 per dag som anges av National Commission for Enterprises som ett mått på fattigdom). Accepterar man 836 blir det ändå mer än 400 miljoner i medelklass sektorn och däröver. Så det du anger i Nyhetsbrevet är ju vilseledande".

Under de senaste åren har det utbrutit förvirring beträffande hur många fattiga det finns. Förr i tiden gällde Världsbanken mått på USD 1.25 om

dagen. Det motsvarar i dag INR 81 per dag eller INR 2.430 per månad. På mitten av 1990-talet var med detta mått c:a 23 % fattiga. Sedan, när liberaliseringarna började få effekt, så dök det upp en mängd olika mått på fattigdom, vilka gav vitt skilda resultat. Indiska regeringen, som dittills hade ett mått (beräknat på näringsintag och några andra faktorer), som nästan överensstämde med Världsbankens, sänkte plötsligt ribban, vilket medförde att färre var fattiga.

År 2012 konstaterade indiska regeringen att 16,9 % av befolkningen var fattiga, Världsbanken beräknade år 2011 att 17,6% (c:a 276 miljoner) var fattiga eftersom de levde på mindre än USD 1,25 per dag. Enligt FN:s Millennium Development Goal levde 16,9 % på mindre än USD 1,25 under räkenskapsåret 2011-2012.

Magnussons siffra, att mellan 383 och 836 miljoner skulle leva på INR 20 per dag är uppenbart oriktig. Nyhetsbrevet har inte lyckats finna den hos National Commission for Enterprises. Att leva på INR 20 per dag (=USD 0,30) är väl knappast möjligt i längden. Undantaget möjligen för stamfolk m.fl. som lever direkt av naturen.

Tidigare artiklar om fattigdom finns i nr 1, 3/2011 och 1/2012.

SASHIMANI DEVI

Sashimani Devi fördes till Jagannath-templet i Orissa när hon var tre år gammal. Hon har inget minne av sina föräldrar och vet inte deras namn. Jagannath, en form av Vishnu, behandlar alla lika, oavsett om man är kung eller lantarbetare eller en ung fattig flicka. Han har medlidande, och när ljuset i templet dämpas lyser hans vita ögon. Då vet Sashimani Devi att han lyssnar på henne. Ty när allt kommer omkring så är hon ju hans hustru.

Vid sju eller åtta års ålder gifte hon sig med Jagannath. Hon klädde sig i den röda sari han givit henne för att visa att hon aldrig skulle bli tillsammans med någon annan. Hon dansar inför honom och församlingen, och hon har själv gudomlig status. Hon bär en stor röd prick i pannan och har rött i mittbenan: "Jag är hans hustru" säger hon stolt, "det är ingen tvekan om det!"

Hon kommer tidigt varje morgon till templet där hennes make finns. Där brukar han vara uppklädd med blommor utplacerade runt sig och bli serverad sin frukost bestående av kokosnötter och sötsaker. Därefter brukar hon dansa inför honom. Efter att maten erbjudits Jagannath tas den till marknaden där den säljs eller ges bort.

På kvällarna brukar hon hjälpa sin man att somna. Då har han nattkläderna på sig och hon dansar till ackompanjement av *vina* och sjunger ur Bhagavadgita, som handlar om Krishna och koherdeflickan Radha samt om själens längtan efter sanningen. Då Jagannath har somnat går hon sin väg efter att ha sagt till vaktmästaren att stänga portarna.

Trots sin position som hustru utför hon inga intima sysslor som t.ex. att tvätta

INDIEN

historisk översikt
det moderna Indien
hinduismen
kastsystemet
livsattityder
etikettsregler
bilder av Indien

av Indienanalytikern David Ståhl
Häftad, v + 130 sidor med kartor
Stockholm 2006
ISBN 91-631-9522-4
Beställes enklast via AdLibris

Detta Nyhetsbrev aviseras till 2.466 mottagare. Därtill kommer de som själva hittar Nyhetsbrevet på Empatums hemsida.

sin make, borsta hans tänder eller byta kläder på honom. Jagannath har två andra hustrur, den svartsjuka tantriska gudinnan Vimala samt Mahalakshmi. Dessa båda erbjuds också Jagannaths mat.

Var 12:e år byts Jagannaths staty ut, då gråter och sörjer Sashimani Devi som om hon vore änka. Hon är den enda av hans gemåler som kan göra detta. Men en gud är odödlig och Sashimani Devi är aldrig änka på riktigt.

I många tempel har devadasi-systemet missbrukats och unga flickor ges bort till prostitution. Sashimani Devi är medveten om detta, men har själv ingen erfarenhet. Då Sashimani Devi blev devadasi fanns det omkring 25 devadasis i Puri. Idag är Sashimani Devi den sista. År 1988 förbjöds systemet över hela Indien.

På gamla dagar orkar hon inte dansa längre. Hon lever på de gåvor templet får samt en statlig pension på drygt 1.000 rupier i månaden. Hon får även gåvor när folk ber om hennes välsignelse, fast vissa anser att hon är oren och vill inte ha med henne att göra. Men Sashimani Devi vet att hon har ett evigt kärleksband till sin make.

Nu har Jagannath inte längre någon mänsklig hustru. Sashimani Devi dog den 19 mars 2015, 92 år gammal.

Kumbh Mela:

VÄRLDENS STÖRSTA RELIGIÖSA FESTIVAL

Vi har fått denna, mycket intressanta och smått unika, skildring av Kumbh Mela, som hölls i oktober 2015. Den är skriven av Indrienvännen **Jonas Bernholm**. Nyhetsbrevet brukar inte ta in så långa artiklar, - åtminstone inte utan att förkorta dem - men vi gör ett undantag denna gång.

Indierna är världsmästare på att anordna religiösa festivaler. Och en Kumbh Mela är världens största festival alla kategorier. Då kan så många som 30 miljoner människor samlas på en och samma plats. Det har man gjort sen tusentals år tillbaka. Den första melan anses ha ägt rum redan år 3464 f. Kr.

Där möts troende hinduer, religiösa ledare, munkar och heliga män och kvinnor för att tillsammans bada, tvätta bort synder och dålig karma och få en bra återfödelse. Jag skulle få en unik möjlighet att träffa Indiens verksamma Gurus och andra heliga män som tillfälligt lämnat sina meditationsretreater och grottor.

Det var vid en Kumbh Mela som Sri Yukteswar, Pramahansa Yoganandas guru, nådde upplysning (Se även Yoganandas bok *Autobiography of a Yogi*). Och Indiens främsta kvinnliga guru under 1900-talet (Ananda Maye Ma) hade alltid ett Kumbh Mela tält för sig och sina lärjungar sedan hon tvingats lämna sitt ashram i Dakha (nuvarande Bangladesh) efter uppdelningen i Indien och Pakistan. Den amerikanske författaren Mark Twain (*Huckleberry Finns Äventyr* m.m.) var extatisk efter ett Kumbh Mela besök 1895.

Den historisk-mytologiska bakgrunden är komplicerad men det handlar bl.a. om striden om en bägare med odödligheitsnektar. I stridens hetta föll droppar av nektarn ner på 4 olika platser i Indien: Hardwar, Prayag (= nuvarande Allahabad), Nasik och Ujjain. Under sin 14 åriga exil brukade guden Rama och hans hustru Sita bada i Ramkund. Där högg Ramas bror Lakshman näsan av demonkungen Ravanans syster och gav därigenom staden sitt namn (Nasik = näsa).

Tidpunkten för en Kumbh Mela bestäms astrologiskt av Jupiters och solens position. Jupiter gör ett varv runt solen på 12 år. Under 12 år ordnas en Kumbh Mela på var och en av de 4 platserna. I Allahabad och Hardwar anordnas dessutom en "halv" mela 6 år efter den ordinarie. Dvs under en 12 årsperiod inträffar 6 st melor. Melan i Allahabad äger rum när Jupiter är i Oxen och solen i Stenbocken tecken; i Nasik när Jupiter och solen befinner sig i Lejonets tecken; i Ujjain när Jupiter och solen är i Skorpionens tecken; i Hardwar när Jupiter är i Vattumannens och solen i Vädurens tecken.

Planeten Jupiter anses medföra välstånd. Genom dessa lyckliga astrologiska omständigheter kommer nästa (halva) mela i Hardwar redan i januari 2016 att följas av en ordinarie mela i Ujjain i maj 2016. Dvs inom 9 månader skulle det bli lika många melor som i genomsnitt inträffade under 6 år. Nu gällde det att passa på!

Godavarifloden är reglerad. Efter dammluckorna precis före Ramkund fanns det ett par kilometer flod kantad av trappor (=ghats) som ledde ner till vattnet. När floden nästan sinat kom man till tält och plåtskjuls-området Tapovan. Det var ett tiotal kvadratkilometer stort område där gurus och hängivna bodde. Här fanns både stora asfalterade vägar och massor av gränder. Vid huvudgatorna fanns tält som kunde rymma flera tusen åskådare. En del var mycket lyxigt inredda med kri-

stallkronor i taket.

Utanför tälten fanns jättestora bilder på den verksamme gurun och i vissa falls hans föregångare. I stort sett alla skyltar var på lokala indiska språk och nästan inga på engelska. Inga av de i väst kända guruerna som Amma, Gurumay, Bala Sai Baba, Kalki, Shri Shri Ravi Shankar m.fl. fanns på plats. Festivalen var avsedd för en indisk publik och jag kände inte igen en enda av de levande guruerna om man undantar den nyligen avlidne Sathya Sai Baba som hade en liten vagn där det delades ut gratismediciner. Festivalen var en helt indisk tillställning. Inget var tillrättalagt för västerländska besökare. Det fanns inga utländska lärjungar på plats och inget kontor på festivalområdet dit utländska besökare kunde vända sig.

Vi blev gratis utspisade. Jag brukade äta hos Baba Sitaram. Han var inte längre i livet men hans verksamhet fortsatte. Och det påstods att han postumt delade ut 100.000 portioner varje dag. I två jättetält utspisades varje gång 1500 matgäster under 3-4 sittningar per timme. Och det var rykande varm mat som serverades. Efteråt kontrollerades att man diskat av sin tallrik. Allt var mycket välkött.

Under baddagarna hade man spärrat av centrum för trafik. Man fick ta sig till fots 2-3 km till festivalområdet. Det blev mycket promenerade och stora skavsår. Jagadguru Narendracharyaji Maharaj hade egen sjukvårdsavdelning på plats. Jag hamnade på diabetesavdelningen eftersom såren kunde ha förvärrats av diabetes. Efter ett blodsockerprov friskförklarades jag och fick en korttidsdos antibiotika. Såren läkte snabbt. Det blev istället en välsignelse av gurun som samtidigt tog emot sina lärjungar som defilerade och besvarade frågor via nätet från de som inte kunde vara på plats.

Jag gick in i de tält där en guru talade eller sjöng bhajans med sina lärjungar. Efteråt tog jag reda på vad gurun hette och var han hade sitt ashram. Det var inte alltid helt lätt. Engelskkunskaperna var ofta bristfälliga

Medelåldern hos de ditresta pilgrimerna var hög, säkert 60+ år. För en svensk kunde det förefalla som om man tömt alla indiska ålderdomshem efter att ha slutat raka och klippa klienterna. Därefter hade de fått en säck att förvara sina fåtaliga tillhörigheter i och fotvandringen till Kumbh Melan hade startat. Många hade säkert tagit sig dit under stora umbäranden. Många hade säkert tagit sig dit under stora umbäranden. En bit utanför staden försökte en grupp oroliga skaka liv i en orangeklädd åldring som tuppat av i ett buskage. Han viftade förvirrat med armarna. Kanske helt uttröttad och uttorkad i den 30-35 gradiga värmen. På järnvägsstationen hade man byggt upp ett stort pilgrimstält med solskydd. Man hade satt in 3000 extra bussar för att frakta alla 6 miljoner som skulle till festivalområdet.

Allt var mycket välordnat. Jag såg inga som uppförde sig illa, var berusade eller liknande.

forts. nästa sida

I Tapovan såg jag bara vaishnaviter. Dvs anhängare till guden Vishnu och hans inkarnation Krishna. ISKCON hade ett stort festivalområde. (70-80 % av hinduerna är vaishnaviter). Hare Krishna mantrat hördes överallt. Nästan alla tält var försedda med Krishnabilder och de teaterföreställningar som gavs föreföll mest skildra scener ur Krishnas liv.

Den fjärde baddagen skulle äga rum i den närliggande heliga staden Trimbakeswar där floden Godavari anses ha sin källa. Här fanns också Shiva-dyrkarna (shivaiterna). Där hördes deras mantra "Om Namaha Shivaya". Staden är dedicerad till Shiva och är dessutom elefantguden Ganeshas födelseplats.

Här fanns nakna s.k. Nagas enbart "klädda" i aska och ibland ett litet höftskynke. Nagas är stridbara och militanta. I Trimbakeswar var de separerade från mera fridsamma shivaiter. Här kunde man också köpa haschpipor.

Det var polisens och militärens uppgift att separera badande och åskådare; muslimer och hinduer; olika hinduiska grupper samt olika Shiva-dyrkande fraktioner.

Det var väldigt ont om hotellrum i Trimbakeswar. Istället fortsatte jag resan till Varanasi.

På festivalen i Nasik såg jag bara ett 10 tal personer med västerländsk utseende samt 2 japaner. Detta kan jämföras med Varanasi där det fanns flera hundra utländska turister.

Två mornar vid soluppgången cyklade jag till Ramkund. Även jag badade. Det var en märklig upplevelse. Det kändes som att sväva omkring i ljummen ärtsoppa. Inte alls obehagligt.

Shirdi ligger bara 6-7 mil från Nasik. Där levde det indiska helgonet Shirdi Sai Baba. En hel stad hade växt upp efter hans död 1918. 1000-tals pilgrimer köade i timmar för att besöka hans grav. Även i Nasik sågs bilden av honom överallt.

I TV-program brukar man visa yogis som testar kroppens uthållighet och gränser. Exempelvis som att hålla upp ena armen i luften i åratal. Jag såg dock bara en "fakir" som föreföll ha stått på ett ben länge. Men han stod inte kvar på samma plats nästa dag.... Där fanns även två unga flickor som under uppsikt av trumspelande mödrar dansade på lina.

Ibland paraderade heliga män i vagnar liknande de som gudarna färdades i. En och annan astrolog och handläsare presenterade sig som medaljerade inom sin specialitet.

Jag såg även ett stort fältsjukhus för poliopatienter med operationssal och inläggande patienter, drivet av en välgörenhetsorganisation.

Det fanns minst ett par hundra guruer i Nasik. Av dessa stiftade jag bekantskap med cirka 20-30 st. Utanför ett tält syntes Paramahansa Yoganandas bild. Gurun Shri Ashutosh Maharaj Ji var hans lärjunge. Men nu befann han sig i samadhi och kunde inte komma.

En guru från Rajasthan framträdde med omväxlande religiös smäktande smörsång och tal. Hans tält var fyllt med 3000 deltagare och övriga kunde följa föreställningen över nätet.

Shri Bhiyadas Ji Maharaj hade vandrat från Himalaya till Indiens sydspets ett antal gånger (summa 4500 mil). Han hade levt på frukt i 12 år och mediterat i grottor. Och sov alltid sittande – kanske beroende på en alltför aktiv kundalnikraft. På hans tält fanns även bilden på den kvinnliga gurun Balsadhuj Radha Devi som jag dock aldrig såg framträda.

Shri Bol Ram Das från Vrindavan gjorde ett gott intryck. Han var brahman och hade en s.k. "helig tråd" runt överkroppen. Han gick själv runt och bjöd på mat och pratade vänligt med sina anhängare.

Det finns två huvudgrupper av gurus. Den ena är liten och utgörs av självrealiserade gurus. Dessa har ofta redan i puberteten på egen hand haft starka andliga upplevelser och därefter kunnat vägleda andra på den andliga vägen, exempel på detta är Ramana Maharshi, Ananda Mayi Ma, Amma m.fl. Andra har haft en guru och vid dennes död övertagit dennes lärjungar.

I dessa tider är det säkert redan svårt att rekrytera och behålla unga personer i Indiens många klosterliknande miljöer. Men där finns även traditionen att när en man försörjt sin familj och gift bort sina barn så har han rätten att dra sig tillbaka från världen och odla sina religiösa intressen. Och den gruppen förefaller inte att minska. Samhällets absoluta toppar (Mahatma Gandhi, Nehrufamiljen, Indira Gandhi och nuvarande premiärminister Modi) umgås med Indiens ledande gurus och söker ledning och råd även i våra dagar - som Modi gör hos Amma.

Jonas Bernholm meddelar att han nu reser till Melan i Hardwar den 29:e mars och fortsätter sedan till Ujjains Mela och är hemma i slutet av maj. "Onekligen mycket skönt att komma bort från den grå terrorvardagen på hemma plan..."

VI ÄR BÄST PÅ INDIEN!

Delhi, Amritsar, Ahmedabad, Nagpur, Mumbai, Goa, Kolkata, Hyderabad, Bangalore, Thiruvananthapuram, Kochi, Chennai och Kozhikode samt Kathmandu och Colombo.

Endast ett byte från Sverige!

Du kan flyga ut till en ort och tillbaka från en annan.

Från Skandinavien flyger Qatar Airways dagligen med den senaste, modernaste och mest miljövänliga flygplansmodellen, Dreamliner B787.

Vi är bäst - men inte dyra!

www.qatarairways.com Tel 08-402 00 80

GLÖM EJ ATT MEDDELA NY E-POSTADRESS!

Detta måste man göra själv. Operatörerna gör det inte.